

Curs 2016-17

Mínims de la Programació del Departament de Filosofia

VALORS ÈTICS 1r ESO

Continguts mínims:

Bloc 1: La dignitat de la persona

L'especificitat del ser humà

Naturalesa i cultura

El ser humà dotat de llenguatge i acció

Racionalitat i llibertat (elements diferenciadors)

Què és ser persona?

La persona com a subjecte de l'acció moral: racionalitat, llibertat, dignitat

La persona, un projecte inacabat

Intel·ligència emocional. Educació afectivoemocional

Etapes en el desenvolupament de la consciència moral

Crisi d'identitat en l'etapa de l'adolescència

Dilemes morals

Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats

Sentit crític

Bloc 2: La comprensió, el respecte i la igualtat en les relacions interpersonals

Individu i societat

Procés de socialització. Agents de socialització

Problemes derivats de les relacions socials

Mecanismes de resolució de conflictes: pacte i comunicació

Llibertat i normativitat

Acció comunicativa: conducta assertiva, discurs, pretensions de validesa i resolució amb raons

Crítica a l'etnocentrisme cultural

Temporalització:

VALORS ÈTICS 1r ESO		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 1 / La dignitat de la persona	
19-23/09/2016	Bloc 1	
26-30/09/2016	Bloc 1	
3-7/10/2016	Bloc 1	
10-14/10/2016	Bloc 1	
17-21/10/2016	Bloc 1	
24-28/10/2016	Bloc 1	
31/10-4/11/2016	Bloc 1	
7-11/11/2016	Bloc 1	
14-18/11/2016	Bloc 1	
21-25/11/2016	Bloc 1	
28/11-2/12/2016	Bloc 1 / 1ª avaluació	

5-9/12/2016	Bloc 1	
12-16/12/2016	Bloc 1	
19-22/12/2016	Bloc 1	
9-13/01/2017	Bloc 1	
16-20/01/2017	Bloc 1	
23-27/01/2017	Bloc 1	
30/01-3/02/2017	Bloc 2 / La comprensió, el respecte i la igualtat en les relacions interpersonals	
6-10/02/2017	Bloc 2	
13-17/02/2017	Bloc 2	
20-24/02/2017	Bloc 2	
27/02-3/03/2017	Bloc 2	
6-10/03/2017	Bloc 2 / 2a avaluació	
13-15/03/2017	Bloc 2	
20-24/03/2017	Bloc 2	
27-31/03/2017	Bloc 2	
3-7/04/2017	Bloc 2	
10-11/04/2017	Bloc 2	
25-28/04/2017	Bloc 2	
2-5/05/2017	Bloc 2	
8-12/05/2017	Bloc 2	
15-19/05/2017	Bloc 2	
22-26/05/2017	Bloc 2	
29/05-2/06/2017	Bloc 2	
5-9/06/2017	Bloc 2	
12-16/06/2017	Bloc 2 / Avaluació final	

Criteris d'avaluació:

BL1.1. Valorar la competència per a distingir a través d'exemples o estudi de casos, la conducta instintiva del comportament guiat per les decisions i la raó i donar raons sobre la importància de responsabilitzar-se de les accions pròpies i les seues conseqüències per a redefinir el concepte de llibertat.

BL1.2. Valorar la competència per a distingir a través d'exemples un concepte de persona que incloga el reconeixement de la dignitat, racionalitat i llibertat que els permeten establir les normes d'acció pròpies i integrar valors ètics en l'estructura de la seua personalitat.

BL1.3. Valorar la competència per a Reconéixer per mitjà de l'anàlisi de situacions de la seua vida quotidiana la relació entre emocions-sentiments i valors ètics en la construcció del seu caràcter i personalitat.

BL1.4. Valorar la competència per a resoldre dilemes morals utilitzant informació dels seus mateixos conflictes o extreta de diferents fonts sobre grups d'adolescents en diferents contextos a fi de detectar problemes que sorgixen en una etapa caracteritzada per la crisi d'identitat, i reconéixer les etapes del trànsit de l'heteronomia moral a l'autonomia.

BL1.5. Valorar la competència per a imaginar un projecte de vida personal que integre valors morals i una autoimatge positiva a fi de descobrir la capacitat que posseïx per a modelar la pròpia identitat.

BL1.6. Valorar la competència per a realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleses i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat buscant

solucions alternatives.

BL2.1. Valorar la competència per a reconèixer la funció dels agents de socialització en la construcció de la individualitat i buscar exemples i escenificar situacions que evidencien la relació entre el pensament, el llenguatge i la conducta.

BL2.2. Valorar la competència per a analitzar conflictes que sorgixen de la vida en comú i diferenciar aquells que han de tindre una resolució en l'àmbit públic (dret) dels que s'han de regular en l'àmbit privat (ètica) afi d'identificar els límits de la llibertat personal i social.

BL2.3. Valorar la competència per a escenificar per grups situacions la finalitat del qual siga aconseguir un acord justificant les seues opinions i mostrar una conducta assertiva en la busca d'enteniment.

BL2.4. Valorar la competència per a analitzar altres formes de vida per mitjà de la busca d'informació de diferents cultures i seleccionar quins valors culturals són compatibles amb el respecte dels drets de l'altre i quins no a fi de promoure la igualtat partint de la diversitat.

BL2.5. Valorar la competència per a participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

D'altra banda i com a instruments d'avaluació destacar: exàmens, treball de classe i a casa, lectures i textos, actitud en classe i realització del quadern individual de l'alumne.

La nota trimestral i la final serà la suma dels percentatges següents:

70 % apunts, activitats (quadern de classe, fitxes) i controls de lectura

30 % actitud en classe

Ara bé, el no lliurament del quadern de classe, deixar de fer els controls de lectura o una actitud reiteradament negativa comportarà suspendre l'assignatura siga quina siga la nota resultant del comput de les activitats. Concretanat, un alumne que acumule 4 negatius per no portar el material o per mal comportament, suspendrà l'avaluació i l'assignatura si no esmena la seua actitud.

Els alumnes que atenent als criteris enumerats no hagen aprovat al juny, realitzaran la prova extraordinari de juliol que composta de:

- Qüestions relatives als continguts mínims ressenyats.
- Identificació i explicació d'algun dels conflictes del món actual
- Argumentació i ús de la terminologia pertinent de la pròpia posició davant d'un Cas real.

VALORS ÈTICS 2n ESO

Continguts mínims:

Bloc 1: La reflexió ètica

La dimensió moral del ser humà

Llibertat com a fonament de la moral

Racionalitat comunicativa i racionalitat instrumental com a criteris de decisió i de valoració de l'acció humana

Distinció entre ètica i moral

El llenguatge de la moral

Distinció entre juís de fet i juís de valor
Especificitat dels valors morals
Historicitat i universalitat dels valors: intents de superar el relativisme moral
Drets i jerarquia de valors
L'enjudiciament de l'acció moral: juís morals
Justificació de l'acció moral: normes morals
Etapas en el desenrotllament de la consciència moral (Piaget-Kohlberg)
Distinció entre normes i principis
Normes morals com a expressió de drets i valors
Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació
Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]
Planificació de textos orals
Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses
Normes gramaticals
Propietats textuals de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió
Respecte en l'ús del llenguatge
Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura
Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]
Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura
Formats de presentació
Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)
Propietats textuals en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió
Respecte en l'ús del llenguatge. educatiu i ajustats a les propietats textuals de cada tipus i situació comunicativa per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

Bloc 2: La Justícia i la política

Ètica, moral i política
Justícia en l'eticitat: la justícia com a virtut
El punt de vista moral: justícia i drets dels altres
Justícia i política: democràcia i la inclusió de l'altre
Dret, facticitat i validesa de la Justícia
El caràcter artificial de la realitat humana (physis/gnoms); caràcter convencional del dret
Origen i validesa del dret
Teories del dret: iusnaturalisme, convencionalisme, positivisme jurídic
El problema de la fonamentació de les normes jurídiques: Legalitat i legitimitat
De la *polis* a l'Estat Modern:
El ser humà com a *zoon politikon* .(Aristòtil)
Individualisme modern: problemes de legitimació del poder polític
Estratègies de busca i selecció de la informació
Procediments de síntesi de la informació
Procediments de presentació de continguts
Procediments de cita i paràfrasi. Bibliografia i bibliografia web
Eines digitals de busca i visualització. Busca en banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades
Emmagatzematge de la informació digital. Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació
Iniciativa i innovació

Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats
 Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació
 Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat
 Pensament alternatiu
 Sentit crític

Temporalització:

VALORS ÈTICS 2n ESO		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 1 / La reflexió ètica	
19-23/09/2016	Bloc 1	
26-30/09/2016	Bloc 1	
3-7/10/2016	Bloc 1	
10-14/10/2016	Bloc 1	
17-21/10/2016	Bloc 1	
24-28/10/2016	Bloc 1	
31/10-4/11/2016	Bloc 1	
7-11/11/2016	Bloc 1	
14-18/11/2016	Bloc 1	
21-25/11/2016	Bloc 1	
28/11-2/12/2016	Bloc 1 / 1 ^a avaluació	
5-9/12/2016	Bloc 1	
12-16/12/2016	Bloc 1	
19-22/12/2016	Bloc 1	
9-13/01/2017	Bloc 1	
16-20/01/2017	Bloc 1	
23-27/01/2017	Bloc 1	
30/01-3/02/2017	Bloc 2 / La justícia i la política	
6-10/02/2017	Bloc 2	
13-17/02/2017	Bloc 2	
20-24/02/2017	Bloc 2	
27/02-3/03/2017	Bloc 2	
6-10/03/2017	Bloc 2 / 2a avaluació	
13-15/03/2017	Bloc 2	
20-24/03/2017	Bloc 2	
27-31/03/2017	Bloc 2	
3-7/04/2017	Bloc 2	
10-11/04/2017	Bloc 2	
25-28/04/2017	Bloc 2	
2-5/05/2017	Bloc 2	
8-12/05/2017	Bloc 2	
15-19/05/2017	Bloc 2	
22-26/05/2017	Bloc 2	
29/05-2/06/2017	Bloc 2	
5-9/06/2017	Bloc 2	
12-16/06/2017	Bloc 2 / Avaluació final	

Criteris d'avaluació:

BL1.1. Classificar accions de la seua vida quotidiana i de l'àmbit públic distingint aquelles que tenen un caràcter moral i explicar els valors ètics que protegeixen les seues

decisions a fi de diferenciar els conceptes d'ètica i moral.

BL1.2. Classificar diferents juís diferenciant aquells que són descriptius dels valoratius assenyalant entre estos últims els que són morals a fi de reconèixer la seua especificitat.

BL1.3. Evidenciar la importància de respectar les diferents opcions valoratives existents dins del marc dels drets de tots realitzant tasques o projectes individuals o col·lectius.

BL1.4. Resoldre dilemes morals justificant l'opció triada, classificar-la en funció de les etapes del desenrotllament moral (Kolhberg) i determinar si la seua decisió respon a normes convencionals principis ètics.

BL1.5. Descriure les principals idees de les diferents teories ètiques i comparar-les partint de la distinció entre ètiques teleològiques i procedimentals.

BL1.6. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut i expressar oralment textos prèviament planificats amb una

pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell

BL1.7. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu i escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

BL2.1 Debatre sobre una proposta de llei que poguera tindre vigència en l'entorn del centre evidenciant el vincle entre ètica, política i justícia tal com al seu dia ho va establir Aristòtil.

BL2.2 Aportar evidències sobre l'origen convencional del dret i la diferència entre legalitat i legitimitat a través d'exemples literaris, audiovisuals, o a través de la creació d'històries en què el punt de partida siga la d'un grup de persones en una situació absent de normes.

BL2.3 Reconèixer les característiques essencials de la política d'Aristòtil recreant situacions socials en què coexistisca el bé comú, la justícia i la felicitat dels seus ciutadans, i comparar-les amb situacions de la societat actual caracteritzades per l'individualisme i la pluralitat de concepcions del bé.

BL2.4 Analitzar situacions de la vida real en què l'absència d'implicació i participació de la ciutadania ha generat discriminació o pèrdua de drets legítims que tota democràcia ha de protegir.

BL2.5 Identificar a través de notícies, situacions reals o estudi de casos la vulneració dels drets legítims de les minories (ètniques, religioses, sexuals, etc.) realitzant tasques o projectes individuals o col·lectius que promoguen la seua defensa.

BL2.6. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada, registrant-la de forma detallada o emmagatzemant-la digitalment i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.

BL2.7. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleses i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.

D'altra banda i com a instruments d'avaluació destacar: exàmens, treball de classe i a casa, lectures i textos, actitud en classe i realització del quadern individual de l'alumne.

La nota trimestral i la final serà la suma dels percentatges següents:

70 % apunts, activitats (quadern de classe, fitxes) i controls de lectura

30 % actitud en classe

Ara bé, el no lliurament del quadern de classe, deixar de fer els controls de lectura o una actitud reiteradament negativa comportarà suspendre l'assignatura siga quina siga la nota resultant del comput de les activitats. Concretant, un alumne que acumule 4 negatius per no portar el material o per mal comportament, suspendrà l'avaluació i l'assignatura si no esmena la seua actitud.

Els alumnes que atenen als criteris enumerats no hagen aprovat al juny, realitzaran la prova extraordinari de juliol que composta de:

- Qüestions relatives als continguts mínims ressenyats.
- Identificació i explicació d'alguns dels conflictes del món actual
- Argumentació i ús de la terminologia pertinent de la pròpia posició davant d'un Cas real.

VALORS ÈTICS 3r ESO

Continguts mínims:

Bloc 1: Concepció global de la justícia: DUDH i ciutadania cosmopolita

Articulació dels drets humans des d'una perspectiva global

La DUDH

Drets universals com a fonament de les democràcies modernes

Adequació de la Declaració a la Constitució espanyola: drets i deures del ciutadà

Què és la Unió Europea?

Estratègies de planificació, organització i gestió

Valoració de l'error com a oportunitat

Habilitats de comunicació

Entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'àrea

Autoconeixement de fortaleces i debilitats

Bloc 2: Els valors ètics i la seua relació amb la ciència i la tecnologia

El progrés en la ciència i en l'àmbit moral i polític

Dialèctica de la Il·lustració: els riscos en la noció de progrés

La reflexió ètico-política

Dilemes morals sorgits de la nostra capacitat tecnològica

Reflexió sobre l'aplicació social de la tècnica

Tecnodependència i alienació humana

Avantatges i riscos del ciberespai

La consciència ecològica

Pobresa i interconnexió econòmica

Ciutadania global com a subjecte de construcció del veïnatge universal

Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats

Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació

Temporalització:

VALORS ÈTICS 3r ESO		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 1 / Concepció global de	

	la justícia: Declaració Universal del Drets Humans i ciutadania cosmopolita	
19-23/09/2016	Bloc 1	
26-30/09/2016	Bloc 1	
3-7/10/2016	Bloc 1	
10-14/10/2016	Bloc 1	
17-21/10/2016	Bloc 1	
24-28/10/2016	Bloc 1	
31/10-4/11/2016	Bloc 1	
7-11/11/2016	Bloc 1	
14-18/11/2016	Bloc 1	
21-25/11/2016	Bloc 1	
28/11-2/12/2016	Bloc 1 / 1 ^a avaluació	
5-9/12/2016	Bloc 1	
12-16/12/2016	Bloc 1	
19-22/12/2016	Bloc 1	
9-13/01/2017	Bloc 1	
16-20/01/2017	Bloc 1	
23-27/01/2017	Bloc 1	
30/01-3/02/2017	Bloc 2 / Els valors ètics i la seua relació amb la ciència i la tecnologia	
6-10/02/2017	Bloc 2	
13-17/02/2017	Bloc 2	
20-24/02/2017	Bloc 2	
27/02-3/03/2017	Bloc 2	
6-10/03/2017	Bloc 2 / 2a avaluació	
13-15/03/2017	Bloc 2	
20-24/03/2017	Bloc 2	
27-31/03/2017	Bloc 2	
3-7/04/2017	Bloc 2	
10-11/04/2017	Bloc 2	
25-28/04/2017	Bloc 2	
2-5/05/2017	Bloc 2	
8-12/05/2017	Bloc 2	
15-19/05/2017	Bloc 2	
22-26/05/2017	Bloc 2	
29/05-2/06/2017	Bloc 2	
5-9/06/2017	Bloc 2	
12-16/06/2017	Bloc 2 / Avaluació final	

Criteris d'avaluació:

BL1.1 Valorar la competència per a descriure fets històrics que han influït en la conquesta dels drets humans, relacionant-los amb les diverses generacions en què s'agrupen i buscant informació a diverses fonts.

BL1.2. Valorar la competència per a investigar sobre l'origen de l'ONU i la firma de la DUDH com a document que reivindica el reconeixement dels drets humans universals i avaluar els problemes a què s'enfronta la seua aplicació en l'actualitat reconeixent el paper de les ONG.

BL1.3 Valorar la competència per a identificar, en la lectura del preàmbul i alguns

articles de la Constitució espanyola, els drets i deures del ciutadà, reconeixent la seua adequació a la DUDH, i exemplificant-la en casos concrets.

BL1.4. Valorar la competència per a descriure què és la Unió Europea i identificar els beneficis rebuts i les responsabilitats adquirides pels Estats membres en notícies d'actualitat.

BL1.5 Valorar la competència per a planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-los a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats. Caldrà avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.

BL1.6 Valorar la competència per a reconèixer els estudis i professions vinculats als coneixements del nivell educatiu i identificar els coneixements, habilitats i competències que demanen per a relacionar-les amb les seues fortaleses i preferències.

BL2.1 Valorar la competència per a analitzar a partir del visionat d'una pel·lícula, documentals o lectura de notícies, amb l'ajuda d'una guia, les implicacions ètiques del progrés científicotècnic i argumentar sobre la no-neutralitat valorativa de la investigació científica.

BL2.2 Valorar la competència per a resoldre dilemes morals plantejats a partir dels nous descobriments científics argumentant les decisions per les quals s'opta.

BL2.3. Valorar la competència per a analitzar el grau de dependència de les noves tecnologies en la vida quotidiana a través de l'estudi de casos i realitzar tasques o projectes que alerten dels riscos del seu ús indiscriminat.

BL2.4 Valorar la competència per a reconèixer a partir de pel·lícules, documentals i notícies les amenaces que per al medi ambient, la vida i la defensa dels drets humans té l'aplicació no reflexiva i indiscriminada de l'avanç científicotecnològic.

BL2.5 Valorar la competència per a elaborar tasques o projectes que defenguen propostes dins els límits ètics i jurídics establits en la DUDH per a la construcció del veïnatge universal.

BL2.6. Valorar la competència per a participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori, compartir informació i continguts digitals utilitzant eines de comunicació TIC, servicis web i entorns virtuals d'aprenentatge aplicant bones formes de conducta en la comunicació preventives de males pràctiques.

BL2.7. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleses i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenvolupament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.

D'altra banda i com a instruments d'avaluació destacar: exàmens, treball de classe i a casa, lectures i textos, actitud en classe i realització del quadern individual de l'alumne.

La nota trimestral i la final serà la suma dels percentatges següents:

70 % apunts, activitats (quadern de classe, fitxes) i controls de lectura

30 % actitud en classe

Ara bé, el no lliurament del quadern de classe, deixar de fer els controls de lectura o una actitud reiteradament negativa comportarà suspendre l'assignatura siga quina siga la nota resultant del comput de les activitats. Concretant, un alumne que acumule 4 negatius per no portar el material o per mal comportament, suspendrà l'avaluació i l'assignatura si no esmena la seua actitud.

Els alumnes que atenent als criteris enumerats no hagen aprovat al juny, realitzaran la prova extraordinari de juliol que composta de:

- Qüestions relatives als continguts mínims ressenyats.
- Identificació i explicació d'algun dels conflictes del món actual
- Argumentació i ús de la terminologia pertinent de la pròpia posició davant d'un Cas real.

VALORS ÈTICS 4t ESO)

Continguts mínims:

Bloc 1: La dignitat de la persona: fonament de la DUDH

Anàlisi de la DUDH:

La dignitat de la persona com a fonament de la DUDH

Caràcter universal i inalienable dels drets humans

DUDH referència universal en l'articulació de les relacions humanes

Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació

Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]

Planificació de textos orals

Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses

Normes gramaticals

Propietats textuals de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.

Respecte en l'ús del llenguatge

Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)

Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.

Respecte en l'ús del llenguatge

Ús de les eines més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes...; compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com blocs, fòrums, wikis... Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.

Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció del mateix

Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.

Tipus de text [consultar el document de tipologies textuals per a comprovar les que són habituals en l'assignatura]

Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.

Formats de presentació

Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)

Propietats textuals en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.

Respecte en l'ús del llenguatge.

Bloc 2: El respecte i la igualtat en les relacions interpersonals:

Constitucionalització de la DUDH

Continguts Criteris d'avaluació CC

Constitucionalisme: aplicació de la DUDH en l'àmbit dels Estats

Pluralisme social i mínims de justícia compartits

El liberalisme polític de Rawls: proposta pel respecte i la igualtat entre els ciutadans
Glossari termes conceptuals del nivell educatiu
Realització, formatat senzill i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimèdia. Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo. Eines de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació
Riscos associats a l'ús de les tecnologies
Valoració de l'impacte i la longevitat que té la informació digital a l'hora de publicar-la
La identitat digital. Ús de diverses identitats dirigides a la consecució d'objectius diferenciats.

Bloc 3: Aplicació de la DUDH en l'àmbit internacional

Continguts Criteris d'avaluació CC

Aplicació de la DUDH en l'àmbit internacional:

Constitucionalització del Dret Internacional

Organismes Internacionals (UE, ONU i els seus organismes, etc.)

La labor de les organitzacions no governamentals (ONG).

Tractats i declaracions internacionals posteriors a la Declaració de 1948

El Fòrum Social Mundial

Estratègies de busca i selecció de la informació

Procediments de síntesi de la informació

Procediments de presentació de continguts

Procediments de cita i paràfrasi. Bibliografia i bibliografia web

Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca en [pe. blocs, wikis, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades...]. Estratègies de filtratge en la busca de la informació

Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa. Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació

Organització de la informació seguint diferents criteris. humans buscant informació sobre aquestes i exposar públicament els resultats de la seua investigació amb ajuda de recursos diversos

Bloc 4: La justícia i la política: democràcia i ciutadania global

Continguts Criteris d'avaluació CC

Formació de l'opinió pública mundial

L'ús públic de la raó: Kant, autonomia i il·lustració

Habermas: ètica del discurs

Tribunals internacionals de justícia com referent de l'esfera pública

Democràcia mediàtica i ciutadania global

Ciudadà cosmopolita com a subjecte de la democràcia

La "pau perpètua" com a idea regulativa en una societat global

Formació d'una voluntat política

Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea

Autoconeixement d'aptituds i interessos

Procés estructurat de presa de decisions

Imaginació i creativitat

Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats Autoconcepte positiu. Proactivitat

Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació

Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat

Procés estructurat de presa de decisions

Responsabilitat

Pensament alternatiu

Pensament causal i conseqüencial

Sentit crític

Bloc 5: Valors ètics, reptes davant dels problemes del nostre món

Continguts Criteris d'avaluació CC

Problemes globals, solucions globals

Reflexió sobre els fins de la investigació científica i la seua connexió amb interessos econòmics

Pobresa i justícia social global

La consciència ecològica i el desenrotllament sostenible

Conflictes armats i dret internacional

Fronteres, migracions i drets humans

Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques

Assumpció de distints rols en equips de treball

Pensament de perspectiva

Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat

Tècniques d'escolta activa

Diàleg igualitari

Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu

Pensament mitjans-fins

Estratègies de planificació, organització i gestió

Selecció de la informació tècnica i recursos materials

Estratègies de supervisió i resolució de problemes

Avaluació de processos i resultats

Valoració de l'error com a oportunitat

Habilitats de comunicació

Temporalització:

VALORS ÈTICS 4t ESO		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 1 / La dignitat de la persona: fonament de la Declaració Universal dels Drets Humans	
19-23/09/2016	Bloc 1	
26-30/09/2016	Bloc 1	
3-7/10/2016	Bloc 1	
10-14/10/2016	Bloc 1	
17-21/10/2016	Bloc 1	
24-28/10/2016	Bloc 1	
31/10-4/11/2016	Bloc 2 / El respecte i la igualtat en les relacions interpersonals. La constitucionalització de la Declaració Universal dels Drets Humans	
7-11/11/2016	Bloc 2	
14-18/11/2016	Bloc 2	
21-25/11/2016	Bloc 2	
28/11-2/12/2016	Bloc 2 / 1a avaluació	
5-9/12/2016	Bloc 2	
12-16/12/2016	Bloc 2	
19-22/12/2016	Bloc 3 / Aplicació de la	

	Declaració Universal dels Drets Humans en l'àmbit internacional	
9-13/01/2017	Bloc 3	
16-20/01/2017	Bloc 3	
23-27/01/2017	Bloc 3	
30/01-3/02/2017	Bloc 3	
6-10/02/2017	Bloc 3	
13-17/02/2017	Bloc 3	
20-24/02/2017	Bloc 4 / La justícia i la política: democràcia i ciutadania global	
27/02-3/03/2017	Bloc 4	
6-10/03/2017	Bloc 4 / 2a avaluació	
13-15/03/2017	Bloc 4	
20-24/03/2017	Bloc 4	
27-31/03/2017	Bloc 4	
3-7/04/2017	Bloc 4	
10-11/04/2017	Bloc 5 / Valors ètics, reptes davant els problemes del nostre món	
25-28/04/2017	Bloc 5	
2-5/05/2017	Bloc 5	
8-12/05/2017	Bloc 5	
15-19/05/2017	Bloc 5	
22-26/05/2017	Bloc 5	
29/05-2/06/2017	Bloc 5	
5-9/06/2017	Bloc 5	
12-16/06/2017	Bloc 5 / Avaluació final	

Criteris d'avaluació:

BL1.1. Analitzar el preàmbul de la DUDH i els articles 1, 2 i 30 i reconèixer la dignitat humana com el valor fonamental del que es deriven tots els drets universals i inalienables que s'inclouen en esta Declaració i evidenciar com es manifesta en alguns d'estos drets.

BL1.2. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut i expressar oralment textos prèviament planificats amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

BL1.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori, compartir informació i continguts digitals utilitzant eines de comunicació TIC, servicis web i entorns virtuals d'aprenentatge aplicant bones formes de conducta en la comunicació preventives de males pràctiques.

BL1.4. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu i escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus

aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

BL.2.1. Reconèixer en els articles (del 17 al 21) de la DUDH els principis que han de regir les relacions entre els ciutadans i l'Estat com a salvaguarda dels drets i llibertats individuals i posar exemples de la seua vigència en actuacions de l'Estat en diferents àmbits.

BL.2.2. Identificar en la Constitució espanyola la inclusió de l'article 3 de la DUDH i reconèixer el compromís dels espanyols amb la seguretat i la pau a nivell nacional i internacional per mitjà de la lectura del preàmbul i l'article 15 de la Llei de Defensa Nacional i exemplificar tal compromís a través de notícies d'actualitat.

BL.2.3. Debate partint de casos reals de conflicte entre els principis ètics de l'individu i els de l'orde civil, proposar solucions i contrastar-les amb la resposta que proposa la teoria de la justícia de Rawls.

BL.2.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, crear i editar continguts digitals utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web i protegir la seua identitat digital preservant la privacitat de les dades personals, utilitzant varietat d'estratègies de seguretat i actuant davant de les amenaces. 3r de l'ESO.

BL.3.1. Debate sobre l'obligació d'ingerència legitimada pel dret internacional en situacions de violació dels drets humans per part d'un Estat i reconèixer l'efectiva aplicació de la DUDH en casos reals.

BL.3.2. Descriure la funció i actuacions d'institucions i moviments civils (ONG, FSM, etc.) que treballen per la defensa i el respecte dels drets CSC

BL.3.3. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts a partir d'una estratègia de filtrat i de forma contrastada, registrant-la en de forma detallada o emmagatzemant-la en paper o dispositius informàtics i servicis de la xarxa i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.

BL.4.1. Analitzar, partint de situacions reals, l'impacte dels mitjans de comunicació massiva en la formació de l'opinió pública i argumentar sobre la necessitat o no d'una regulació ètica i jurídica en relació amb el seu ús.

BL.4.2. Analitzar textos breus d'autors contemporanis que des de distintes perspectives reflexionen sobre la necessitat de fer efectius els drets humans.

BL.4.3. Argumentar sobre el deure de l'Estat i la necessitat de participació ciutadana per a refermar, a través de processos democràtics, el respecte i defensa dels drets humans davant dels riscos de deshumanització i destrucció del planeta com a possibles conseqüències del fenomen de la globalització.

BL.4.4. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les aptituds pròpies i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.

BL.4.5. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades assumint riscos i responsabilitzar-se de les accions pròpies i de les seues conseqüències.

BL.5.1. Analitzar els problemes que tracten i les solucions que es proposen en diferents cimera i conferències a escala internacional i avaluar el grau de compliment dels acords aconseguits buscant informació sobre aquestes.

BL.5.2. Analitzar informació sobre els índexs de pobresa en el món, moviments

migratoris i conflictes bèl·lics i evidenciar les seues relacions recíproques a partir de les dades publicades per fonts fiables.

BL5.3. Seleccionar un problema d'entre aquells que requerixen una solució global justificant la seua elecció i simular la negociació de les possibles actuacions que contribuïsquen a la seua resolució.

BL5.4. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, recolzar companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies

BL5.5. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-lo a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.

D'altra banda i com a instruments d'avaluació destacar: exàmens, treball de classe i a casa, lectures i textos, actitud en classe i realització del quadern individual de l'alumne.

La nota trimestral i la final serà la suma dels percentatges següents:

70 % apunts, activitats (quadern de classe, fitxes) i controls de lectura

30 % actitud en classe

Ara bé, el no lliurament del quadern de classe, deixar de fer els controls de lectura o una actitud reiteradament negativa comportarà suspendre l'assignatura siga quina siga la nota resultant del comput de les activitats. Concretant, un alumne que acumule 4 negatius per no portar el material o per mal comportament, suspendrà l'avaluació i l'assignatura si no esmena la seua actitud.

Els alumnes que atenent als criteris enumerats no hagen aprovat al juny, realitzaran la prova extraordinari de juliol que composta de:

- Qüestions relatives als continguts mínims ressenyats.
- Identificació i explicació d'algun dels conflictes del món actual
- Argumentació i ús de la terminologia pertinent de la pròpia posició davant d'un Cas real.

FILOSOFIA 4t ESO

Continguts mínims:

Bloc 1: La filosofia

1.1 Origen i fonaments de la filosofia

- El saber filosòfic. La seua especificitat
- L'origen de la filosofia: el pas del mite al logos
- Les primeres elaboracions filosòfiques: els pensadors grecs

1.2 Els interrogants de la filosofia

- La reflexió sobre el ser humà i la seua identitat
- La reflexió sobre la societat
- La reflexió sobre la llibertat i l'acció humana transformadora
- El sentit de l'existència i de la realitat
- La reflexió sobre la realitat i el seu coneixement

1.3 La funció de la filosofia

- L'actitud crítica

- El diàleg democràtic
- La convivència pacífica

1.4 Habilitats per a la cooperació i el diàleg igualitari

- Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques
- Distints rols en equips de treball
- Pensament de perspectiva. Empatia
- Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat
- Tècniques d'escolta activa
- Diàleg igualitari
- Estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu

1.5 Comprensió i expressió oral

- Estratègia de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació
- Tipus de text [expositiu i argumentatiu]
- Planificació de textos orals
- Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses
- Normes gramaticals
- Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.
- Respecte en l'ús del llenguatge

1.6 Comprensió i expressió escrita

- Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura
- Tipus de text [expositius i argumentatius]
- Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió
- Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura, formats de presentació
- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació)
- Respecte en l'ús del llenguatge gramatical, i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori

Bloc 2: Identitat personal

2.1 Qui sóc? La personalitat

- La personalitat i el seu desenrotllament
- Teories de la personalitat
- Biologia i personalitat
- Cultura i personalitat
- Identitat i gènere
- La identitat digital. Riscos associats a l'ús de les tecnologies

2.2 Què és el ser humà?

- La ment i el cervell
- La raó i els sentiments
- La motivació i la voluntat

2.3 El ser humà en la història

- El ser humà a l'antiga Grècia
- La concepció medieval de persona
- Dualisme cartesià i mecanicisme
- El ser humà com a ser autònom: la Il·lustració
- Noves concepcions antropològiques

2.4 Identitat digital

- Riscos associats a l'ús de les tecnologies
- Valoració de l'impacte i la longevitat que té la informació digital a l'hora de publicar-la
- Ús de diverses identitats dirigides a la consecució d'objectius diferenciats

2.5 Autoconeixement i autoregulació d'emocions

- Valoració de fortaleses i debilitats
- Control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació

2.6 Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat

- Sentit crític

2.7 Madura per a la presa de decisions vocacional

- Entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'àrea
- Autoconeixement de fortaleses i debilitats de la vida humana, així com la seua relació amb la voluntat i la presa de decisions.

Bloc 3: La socialització

3.1 La dimensió social

- Els altres: la intersubjectivitat
- L'origen de la societat
- Societat, cultura i civilització

3.2 La socialització

- El procés de socialització
- Personalitat i socialització

3.3 La comunicació social

- Comunicació i socialització
- La dimensió dialògica del ser humà
- El diàleg entre cultures

3.4 Busca, selecció i organització de la informació

- Estratègies de busca i selecció de la informació
- Procediments de síntesi de la informació
- Procediments de presentació de continguts
- Procediments de cita i paràfrasi. Bibliografia i bibliografia web
- Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca en p.e. blogs, wikis, fòrums, bancs de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades...]
- Estratègies de filtrat en la busca de la informació
- Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la Xarxa
- Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació
- Organització de la informació seguint diferents criteris

3.5 Interacció oral i digital

- Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)
- Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.
- Respecte en l'ús del llenguatge
- Uso de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup per tal de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes...; compartir informació i recursos, i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge, com blogs, fòrums, wikis...
- Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del propi individu i d'altres de les males pràctiques, com el ciberassetjament Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció seua

3.6 Glossari de termes conceptuals

3.7 Edició i creació de continguts digitals

- Realització, formatat senzill i impressió de documents de text
- Disseny de presentacions multimèdia

- Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo
- Ferramentes de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació.

Bloc 4: Transformació ètica i estètica

4.1 La qüestió de la llibertat i la reflexió ètica

- Llibertat negativa i positiva
- Llibertat interior i sociopolítica
- Naturalesa i llibertat
- Llibertat absoluta, condicionada i determinisme

4.2 Ètiques aplicades

- Bioètica
- Ètica de l'empresa
- Ètica de les professions
- Ètica de l'esport

4.3 L'experiència estètica: imaginació, creativitat i originalitat

- La imaginació: característiques i funcionament
- Imaginació i pensament
- La creativitat
- Fases del procés creatiu
- Tècniques de desenrotllament de la creativitat
- La creativitat com a font d'originalitat

4.4 Planificació i avaluació de projectes

- Pensament mitjans-fi
- Estratègies de planificació, organització i gestió
- Selecció de la informació tècnica i recursos materials
- Estratègies de supervisió i resolució de problemes
- Avaluació de processos i resultats
- Valoració de l'error com a oportunitat
- Habilitats de comunicació

Bloc 5: Pensament i realitat

5.1 L'home com ser racional

- La racionalitat i les seues característiques
- Racionalitat teòrica i pràctica
- La veritat i els seus tipus

5.2 Concepcions sobre la racionalitat

- Raó i racionalitats
- Raó i emocions

5.3 La realitat i el seu sentit

- El cosmos
- Determinisme versus indeterminisme
- La pregunta pel sentit

Temporalització:

FILOSOFIA 4t ESO		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 1 / La filosofia	
19-23/09/2016	Bloc 1	
26-30/09/2016	Bloc 1	
3-7/10/2016	Bloc 1	
10-14/10/2016	Bloc 1	
17-21/10/2016	Bloc 1	

24-28/10/2016	Bloc 1	
31/10-4/11/2016	Bloc 2 / Identitat personal	
7-11/11/2016	Bloc 2	
14-18/11/2016	Bloc 2	
21-25/11/2016	Bloc 2 / Exàmens	
28/11-2/12/2016	Bloc 2 / 1a avaluació	
5-9/12/2016	Bloc 2	
12-16/12/2016	Bloc 2	
19-22/12/2016	Bloc 3 / La socialització	
9-13/01/2017	Bloc 3	
16-20/01/2017	Bloc 3	
23-27/01/2017	Bloc 3	
30/01-3/02/2017	Bloc 3	
6-10/02/2017	Bloc 3	
13-17/02/2017	Bloc 3	
20-24/02/2017	Bloc 4 / Transformació ètica i estètica	
27/02-3/03/2017	Bloc 4 / Exàmens	
6-10/03/2017	Bloc 4 / 2a avaluació	
13-15/03/2017	Bloc 4	
20-24/03/2017	Bloc 4	
27-31/03/2017	Bloc 4	
3-7/04/2017	Bloc 4	
10-11/04/2017	Bloc 5 / Pensament i realitat	
25-28/04/2017	Bloc 5	
2-5/05/2017	Bloc 5	
8-12/05/2017	Bloc 5	
15-19/05/2017	Bloc 5	
22-26/05/2017	Bloc 5	
29/05-2/06/2017	Bloc 5	
5-9/06/2017	Bloc 5 / Exàmens	
12-16/06/2017	Bloc 5 / Avaluació final	

Criteris d'avaluació:

BL1.1. Diferenciar què és la reflexió filosòfica, explicant les seues característiques i comparant-la amb altres tipus de sabers que estudien aspectes concrets de la realitat i l'individu.

BL.1.2. Explicar l'origen de la filosofia occidental (on, quan i per què sorgix), distingir-la dels sabers preracionals (el mite i la màgia), en tant que saber pràctic, i comparar-la amb algunes característiques generals de les filosofies orientals.

BL.1.3. Exposar algunes de les idees centrals dels filòsofs de l'antiga Grècia per a identificar el gir antropològic de la filosofia en el s. V aC, i justificar l'aplicació pràctica de la filosofia respecte a l'individu i a la societat en què viu.

BL.1.4. Exposar les primeres respostes dels primers pensadors grecs sobre la pregunta per l'origen i identificar-la com una de les qüestions originals de la cultura occidental.

BL.1.5. Argumentar sobre la importància d'entendre's a si mateix i a la realitat que et rodeja, per a la construcció de la pròpia identitat.

BL.1.6. Reconèixer i contextualitzar en situacions de la vida quotidiana les principals funcions de la filosofia, en tant que saber crític.

BL1.7. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes i assumir diversos rols amb eficàcia i responsabilitat; recolzar companys i companyes demostrant

empatia i reconeixent les seues aportacions, i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

BL1.8. Interpretar textos orals procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i expressar oralment textos prèviament planificats amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical, i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa per a transmetre de forma organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

BL1.9. Llegir textos de formats diversos, utilitzant les estratègies de comprensió lectora, i escriure textos en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)

BL2.1. Interpretar la profunditat de la pregunta 'qui sóc?', registrar algunes respostes donades des de la psicologia i la filosofia. i reflexionar sobre el desenrotllament de la identitat personal.

BL2.2. Explicar les tesis centrals d'algunes teories sobre la personalitat i reconèixer, en el marc de la teoria cognitiva, el valor del coneixement com a element motivador de la conducta humana.

BL2.3. Explicar les idees centrals de les principals teories de la ment humana així com els estudis sobre les emocions humanes i la teoria humanística sobre la motivació, i reflexionar sobre el caràcter de la intel·ligència, els sentiments i la voluntat motivada com a facultats distintives del ser humà enfront del merament animal.

BL2.4. Enumerar les principals reflexions filosòfiques que s'han elaborat al llarg de la història sobre aspectes que caracteritzen el ser humà com a tal, i evidenciar la funció de la filosofia com a saber originari i integrador de múltiples perspectives el centre comú de les quals és l'home.

BL2.5. Definir què és la personalitat, així com els principals conceptes relacionats i reflexionar sobre la possible incidència en la formació de la personalitat, de l'herència genètica i d'allò adquirit.

BL2.6. Analitzar, a partir d'informacions procedents de diverses fonts, què s'entén per inconscient, ment, activitat cerebral, etc., dins del marc del pensament de la psicoanàlisi, de les teories de la personalitat de la filosofia de la ment i la neurociència.

BL2.7. Argumentar, en dissertacions i diàlegs de caràcter filosòfic, la funció i la importància de la motivació i les emocions en les múltiples dimensions

BL2.8. Exposar la importància de conèixer-se a un mateix i el projecte vital a què s'aspira, i avaluar la importància que té la interrelació entre el racional, l'emotiu i la motivació per a dirigir la conducta humana en diferents direccions i amb distinta intensitat.

BL2.9. Ser conscient de la pròpia identitat digital i protegir-la, preservant la privacitat de les dades personals, utilitzar una varietat d'estratègies de seguretat i actuar davant de les amenaces.

BL1.10. Tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions quan realitzen tasques o projectes i ser conscient de les fortaleces i de les debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat i buscant solucions alternatives.

BL1.11. Reconèixer els estudis i les professions vinculats als coneixements de l'assignatura i identificar els coneixements, les habilitats i les competències que demanen per a relacionar-les amb les fortaleces i les preferències.

BL3.1. Reconèixer les teories sobre la importància de la intersubjectivitat en el desenrotllament de la pròpia personalitat i l'origen de la societat, i expressar el sentit del concepte de civilització, així com les semblances i les diferències respecte del de cultura i societat.

BL3.2. Enumerar els diversos elements del procés de socialització i relacionar-los amb la pròpia personalitat.

BL3.3. Definir què és la comunicació i distingir la seua importància en el procés de

socialització, i analitzar les formes de comunicació no verbal i la incidència de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

BL3.4. Indagar, a partir d'informacions procedents de diverses fonts, sobre el relativisme cultural i l'etnocentrisme, i argumentar sobre el possible paper actiu d'un mateix en la construcció de la cultura.

BL3.5. Reconèixer l'altre tal com és en la seua individualitat i, alhora, identificar-lo com un alter ego que compartix un espai i unes circumstàncies comunes, donant lloc a la intersubjectivitat i reconeixent, així, la dimensió social i cultural del ser humà.

BL3.6. Identificar el procés de construcció, els elements i la legitimació d'una cultura, reconeixent-la no sols com instrument d'adaptació sinó com ferramenta per a la transformació i l'autosuperació.

BL3.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts a partir d'una estratègia de filtrat i de forma contrastada, i registrar-la de forma cuidadosa, o emmagatzemar-la en paper o dispositius informàtics i servicis de la xarxa, i organitzar la informació obtinguda mitjançant diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts, citant-ne adequadament la procedència.

BL3.8. Participar en intercanvis comunicatius, aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral i utilitzant un llenguatge no discriminatori; compartir informació i continguts digitals, utilitzant ferramentes de comunicació TIC, servicis Web i entorns virtuals d'aprenentatge, i aplicar bones formes de conducta en la comunicació preventiva de males pràctiques.

BL3.9. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura utilitzant-la correctament en activitats orals i escrites, i crear i editar continguts digitals utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web.

BL4.1. Constatar l'existència de determinisme en la naturalesa, analitzar la possibilitat de ser lliure del ser humà, tenint en compte que és un ser natural i, com a tal, sotmés a les lleis de la naturalesa.

BL4.2. Reproduir els dos significats del concepte de llibertat d'acció: la llibertat negativa i la llibertat positiva, i aplicar-los tant en l'àmbit de la societat com en el terreny de la vida personal.

BL4.3. Reconèixer l'estètica com la part de la filosofia que estudia el procés creatiu, l'experiència estètica i la bellesa.

BL4.4. Identificar què és la imaginació, en tant que facultat específica del ser humà, i explicar com funciona i quines són característiques té.

BL4.5. Enumerar les fases del procés creatiu, així com les característiques de les persones creatives, i investigar sobre el pensament divergent creatiu, la seua relació amb el pensament logicoracional i la possibilitat de potenciar-lo.

BL4.6. Argumentar, a partir d'informació procedent de diverses fonts, sobre la relació entre la llibertat interior i la llibertat social i política, principalment sobre les tres postures sobre el problema de la llibertat (la tesi estoica, la negació del sotmetiment de la voluntat a les lleis naturals de Kant i la posició intermèdia que postula una llibertat condicionada).

BL4.7. Aplicar tècniques de desenrotllament de la creativitat i construir narracions de rerefons filosòfic sobre el sentit de l'originalitat creativa i la capacitat innovadora, com a mitjans per a poder evolucionar a nivell personal i social.

BL4.8. Descriure què és el lliure albir o llibertat interior, i relacionar-lo amb la possibilitat d'autodeterminació d'un mateix i amb la facultat de la voluntat.

BL4.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fer una previsió de recursos i de temps ajustada als objectius proposats, adaptar-lo a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final, i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.

BL5.1. Reconèixer la facultat racional com específica del ser humà i les seues

implicacions, i analitzar en què consistix la racionalitat, les seues característiques i els diferents tipus de racionalitats.

BL5.2. Explicar la concepció contemporània de la intel·ligència, incidint en la teoria de la intel·ligència emocional.

BL5.3. Identificar alguns dels principals tipus de veritat: la veritat com a correspondència, la veritat segons el pragmatisme americà, la veritat des del perspectivisme i el consens, i reflexionar sobre la possibilitat d'aconseguir-la.

BL5.4. Descriure el significat del terme metafísica com la principal de les disciplines que componen la filosofia, identificar el seu objectiu fonamental, consistent a fer preguntes radicals sobre la realitat, i exposar la pregunta radical sobre el sentit de la realitat i l'existència.

BL5.5. Explicar les tesis bàsiques d'algunes concepcions filosòfiques sobre les possibilitats i els límits de la raó, i diferenciar la racionalitat teòrica de la racionalitat pràctica, així com teoria i experiència.

BL5.6. Descriure els principals interrogants sobre el que pot ser la realitat, enumerar algunes de les grans respostes metafísiques sobre la naturalesa (l'origen i la finalitat de l'univers, quin orde regix la naturalesa si és que n'hi ha, el lloc del ser humà en el cosmos, etc.) i reflexionar, amb dissertacions i diàlegs, sobre les implicacions filosòfiques de cada una d'aquestes qüestions.

BL5.7. Expressar les implicacions filosòfiques de les concepcions contemporànies sobre l'univers i identificar la importància d'assenyalar si la naturalesa es regix per lleis deterministes, o bé, si regix l'atzar quàntic, i argumentar sobre com esta resposta afecta la comprensió de la conducta humana.

BL5.8. Reflexionar sobre l'interrogant del sentit de l'existència, exposant les tesis centrals d'algunes teories filosòfiques de la vida, i elaborar dissertacions sobre la vida o la mort, l'esdevenir històric, el lloc de l'individu en la realitat, etc.

D'altra banda i com a instruments d'avaluació destacar: exàmens, treball de classe i a casa, lectures i textos, actitud en classe i realització del quadern individual de l'alumne.

La nota trimestral i la final serà la suma dels percentatges següents:

50 % examen

30 % apunts, activitats (quadern de classe) i controls de lectura

20 % actitud en classe

Ara bé, el no lliurament del quadern de classe, deixar de fer els controls de lectura o una actitud reiteradament negativa comportarà suspendre l'assignatura siga quina siga la nota resultant del comput de les activitats. Concretant, un alumne que acumule 4 negatius per no portar el material o per mal comportament, suspendrà l'avaluació i l'assignatura si no esmena la seua actitud.

Els alumnes que atenent als criteris enumerats no hagen aprovat al juny, realitzaran la prova extraordinari de juliol que composta de:

- Qüestions sobre els problemes o temes del programa, usant la terminologia específica de forma pertinent.

- Comentari de text senzill semblant als realitzats al llarg del curs.

- Hauran d'adjuntar-se els treballs no realitzats o suspesos durant el curs.

FILOSOFIA 1r Bat

Continguts mínims:

Bloc 1: Elements transversals a l'assignatura

Anàlisi conceptual

Síntesi teòrica.

Redacció i diàleg filosòfic

Dissertació filosòfica

Contextualització, relació i aplicació de les idees filosòfiques

Diàleg igualitari

Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació

Tipus de text [expositiu i argumentatiu]

Planificació de textos orals

Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses

Normes gramaticals

Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió

Respecte en l'ús del llenguatge

Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura

Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió

Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura

Formats de presentació

Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)

Estratègies de busca i selecció de la informació

Procediments de síntesi de la informació

Procediments de presentació de continguts

Procediments de cita i paràfrasi. Bibliografia i bibliografia web

Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca en blogs, wikis, fòrums, bancs de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades

Estratègies de filtrat en la busca de la informació.

Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa

Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació.

Interacció oral i digital

Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)

Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.

Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes...; compartir informació i recursos, i construir un producte o meta col·lectiu

Correu electrònic. Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com a blogs, fòrums, wikis...

Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del propi individu i d'altres de les males pràctiques, com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció del dit públic

Pensament mitjans-fi

Estratègies de planificació, organització i gestió

Selecció de la informació tècnica i recursos materials

Estratègies de supervisió i resolució de problemes

Avaluació de processos i resultats

Valoració de l'error com a oportunitat

Habilitats de comunicació

Bloc 2: El saber filosòfic

2.1 El saber filosòfic

- La Filosofia. El seu sentit
- L'explicació preracional: mite i màgia.
- L'explicació racional: la raó i els sentits

2.2 La funció de la filosofia

- Funcions i característiques de la filosofia
- El saber filosòfic a través de la seua història
- Les disciplines teoricopràctiques del saber filosòfic

2.3 El valor de la filosofia

- Necessitat de la filosofia
- Vigència de la filosofia

2.4 Glossari termes conceptuals

2.5 Edició i creació de continguts digitals

- Realització, formatat senzill i impressió de documents de text
- Disseny de presentacions multimèdia
- Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo
- Ferramentes de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació
- de l'anàlisi de documents escrits o audiovisuals, o l'estudi de casos

Bloc 3: El coneixement

3.1 El problema filosòfic del coneixement humà

- El problema del coneixement humà
- Graus i ferramentes del conèixer: raó, enteniment, sensibilitat
- L'abstracció
- Els problemes implicats en el conèixer: les possibilitats, els límits, els interessos, l'irracional
- Racionalitat teòrica i pràctica
- La veritat
- La veritat com a propietat de les coses. La veritat com a propietat de l'enteniment: coherència i adequació
- Alguns models filosòfics d'explicació del coneixement i l'accés a la veritat

3.2 El coneixement científic

- Filosofia i ciència
- Objetius i instruments de la ciència
- El mètode hipoteticodeductiu
- La visió aristotèlica del quefer científic
- La investigació científica en la modernitat, matemàtiques i tècnica com a ferramentes de coneixement i interpretació fonamentals
- La investigació contemporània i la reformulació dels conceptes clàssics

3.4 Coneixement, llenguatge i la lògica

- Filosofia del llenguatge: el problema filosòfic dels conceptes universals i l'error argumentatiu de la generalització precipitada
- Retòrica, argumentació i lògica: la comunicació des de la filosofia
- La retòrica i la composició del discurs
- La importància de la comunicació i la seua relació amb el llenguatge, la veritat i la realitat
- La lògica proposicional
- L'argumentació: regles i ferramentes del diàleg i la demostració

d'arguments

Bloc 4: La realitat

4.1 Les grans qüestions de la metafísica occidental

- La explicació metafísica de la realitat
- La pregunta pel ser com a punt de partida de la filosofia
- El problema, aparença i realitat
- La pregunta per l'origen i estructura de la realitat
- La necessitat de categoritzar racionalment la realitat

4.2 L'univers i les diferents formes d'entendre'l

- La filosofia de la naturalesa
- Les concepcions filosòfiques de l'univers al llarg de la història
- La visió moderna i contemporània de l'univers
- La trobada de la filosofia i la física

Bloc 5: El ser humà des de la filosofia

5.1 La pregunta pel ser humà

- Les implicacions filosòfiques de l'evolució
- La construcció de la pròpia identitat
- La dialèctica naturalesa-cultura en el procés d'antropogènesi. Filosofia i biologia
- La dialèctica naturalesa-cultura en el procés de construcció de la identitat humana

5.2 La concepció del ser humà en la història:

- La visió grega: l'heroi homèric; concepte socràtic; dualisme platònic, l'animal racional i polític aristotèlic, materialisme i individualisme hel·lenista
- El pensament medieval: creació a imatge divina, nova concepció del cos i l'ànima, de la mort, la llibertat
- El Renaixement: antropocentrisme i humanisme
- La modernitat i el s. XIX: raó, emocions i llibertat
- El ser humà en la filosofia contemporània.

5.3 L'activitat de l'home: l'homofaber

- Tècnica i tecnologia
- Reflexions filosòfiques sobre el desenrotllament científic i tecnològic
- Riscos associats a l'ús de les tecnologies
- La identitat digital
- La creativitat i la capacitat simbòlica del ser humà. La realitat des de l'art.
- L'estètica filosòfica, funció i característiques
- El sentiment, l'experiència i el juí estètic
- La bellesa i l'art
- Creació artística i societat. L'art com a justificació o com a crítica de la realitat

5.4 El sentit de l'existència

- La reflexió filosòfica sobre el ser humà i el sentit de l'existència
- Algunes claus sobre el sentit de l'existència humana
- La qüestió del sentit, l'essència i l'existència, el jo, la llibertat, la mort, el destí, l'atzar, la història, la necessitat de transcendència

5.5 Autoconeixement, sentit crític i creativitat

- Valoració de fortaleses i debilitats. Autoconcepte positiu. Proactivitat
- Autorregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació
- Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat
- Imaginació i creativitat
- Procés estructurat de presa de decisions
- Responsabilitat
- Pensament alternatiu
- Pensament causal i conseqüencial

·Sentit crític

5.6 Presa de decisions vocacional

- Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'assignatura
- Autoconeixement d'aptituds i interessos
- Procés estructurat de presa de decisions creatives i confiar en les pròpies possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades, assumint riscos, i responsabilitzar-se de les pròpies accions i de les seues conseqüències

Bloc 6: La racionalitat pràctica

6.1 L'acció moral

- Fonaments de la vida moral
- Els termes ètica i moral
- L'ètica com a reflexió sobre l'acció moral: caràcter, consciència i maduresa moral.
- Relativisme i universalisme moral
- Principals teories sobre la moral humana
- L'origen de l'ètica occidental: Sòcrates versus sofistes
- La busca de la felicitat
- La bona voluntat: Kant

6.2 El poder polític

- Els fonaments filosòfics de l'estat
- Legalitat i legitimitat
- La funció del pensament utòpic
- Principals interrogants de la filosofia política
- La justícia com a virtut eticopolítica
- El convencionalisme en els sofistes
- La justícia segons Plató
- Tipus de justícia segons Aristòtil i Sant Tomàs
- Teories contemporànies de la justícia: la disputa Rawls i comunitarisme
- El concepte d'estat i la seua evolució històrica
- El realisme polític: Maquiavel
- El contractualisme: Hobbes, Locke, Rousseau i Montesquieu
- La pau perpètua de Kant
- Els fonaments filosòfics del capitalisme en el s. XIX: John Stuart Mill
- Alienació i ideologia segons Marx
- La disputa política entre Popper i l'escola de Frankfurt

6.3 Ètica aplicada

- Ètica de l'empresa
- La responsabilitat social de l'empresa
- La importància de l'ètica per a establir el sistema de valors en el treball. La diferenciació entre mitjans i fins
- La raó crítica i la importància del diàleg per a l'elaboració de projectes
- Bioètica
- L'àmbit de la bioètica
- Els principis de la bioètica
- La dignitat de la persona sobre la moral i la relació de l'ètica amb l'activitat cívica, la política, l'activitat empresarial i el progrés de la medicina actual, evidenciant el paper potenciador de l'anàlisi, la reflexió i el diàleg

Temporalització:

FILOSOFIA 1r BAT		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 2 / El saber filosòfic	

19-23/09/2016	Bloc 2	
26-30/09/2016	Bloc 2	
3-7/10/2016	Bloc 2	
10-14/10/2016	Bloc 2	
17-21/10/2016	Bloc 2	
24-28/10/2016	Bloc 2	
31/10-4/11/2016	Bloc 3 / El coneixement	
7-11/11/2016	Bloc 3	
14-18/11/2016	Bloc 3	
21-25/11/2016	Bloc 3	
28/11-2/12/2016	Bloc 3 / Exàmens	
5-9/12/2016	Bloc 3 / 1a avaluació	
12-16/12/2016	Bloc 3	
19-22/12/2016	Bloc 4 / La realitat	
9-13/01/2017	Bloc 4	
16-20/01/2017	Bloc 4	
23-27/01/2017	Bloc 4	
30/01-3/02/2017	Bloc 4	
6-10/02/2017	Bloc 4	
13-17/02/2017	Bloc 4	
20-24/02/2017	Bloc 5 / El ser humà des de la filosofia	
27/02-3/03/2017	Bloc 5 / Exàmens	
6-10/03/2017	Bloc 5 / 2a avaluació	
13-15/03/2017	Bloc 5	
20-24/03/2017	Bloc 5	
27-31/03/2017	Bloc 5	
3-7/04/2017	Bloc 5	
10-11/04/2017	Bloc 6 / La racionalitat pràctica	
25-28/04/2017	Bloc 6	
2-5/05/2017	Bloc 6	
8-12/05/2017	Bloc 6	
15-19/05/2017	Bloc 6	
22-26/05/2017	Bloc 6	
29/05-2/06/2017	Bloc 6	
5-9/06/2017	Bloc 6 / Exàmens	
12-16/06/2017	Bloc 6 / Avaluació final	

Criteris avaluació:

BL1.1. Analitzar, de forma crítica, textos i obres significatives, pertanyents a pensadors destacats i reflexionar-hi de forma crítica i dialogada.

BL1.2. Interpretar textos orals procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i expressar oralment textos prèviament planificats, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa per a transmetre de forma organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

BL1.3. Llegir textos de formats diversos utilitzant les estratègies de comprensió lectora i escriure textos en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical, i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els

coneixements amb un llenguatge no discriminatori.

BL1.4. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts a partir d'una estratègia de filtrat i de forma contrastada, i registrar-la de forma cuidadosa o emmagatzemant-la en paper o dispositius informàtics i servicis de la xarxa, i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts, citant-ne adequadament la procedència.

BL1.5. Participar en intercanvis comunicatius, aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral, utilitzant un llenguatge no discriminatori, compartir informació i continguts digitals utilitzant ferramentes de comunicació TIC, servicis Web i entorns virtuals d'aprenentatge aplicant bones formes de conducta en la comunicació preventiva de males pràctiques.

BL1.7. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres, generant implicació en la tasca, i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies, actuant amb responsabilitat i sentit ètic.

BL1.8. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, i fer una previsió de recursos i de temps ajustada als objectius proposats; adaptar-la a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final, i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.

BL2..1. Reconèixer l'especificitat i importància del saber racional, en general, i filosòfic en particular, en tant que saber de comprensió i interpretació de la realitat, i identificar la dimensió teòrica i pràctica de la filosofia, els objectius, les característiques, les disciplines, els mètodes i les funcions.

BL2..2. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites; elaborar de forma col·laborativa un glossari de termes filosòfics i crear i editar continguts digitals, fent servir aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web.

BL2..3. Contextualitzar històricament i culturalment les problemàtiques pròpies de la filosofia a partir d'informacions obtingudes en diverses fonts,

BL2..4. Analitzar de forma crítica, fragments de textos significatius i breus sobre l'origen de la filosofia, i identificar les problemàtiques i les solucions exposades.

BL2..5. Reconèixer que la filosofia és, alhora, un saber i una actitud que estimula la crítica, l'autonomia, la creativitat i la innovació, i aporta evidències obtingudes de diverses fonts.

BL2..6. Relacionar els problemes filosòfics analitzats amb altres intents de comprensió de la realitat, com ara el científic, el teològic, el poètic, les savieses orientals, etc.

BL3.1. Explicar els processos i les problemàtiques implicades en el procés de coneixement humà des del camp filosòfic.

BL3.2. Explicar la funció de la ciència, descriure'n les característiques i mètodes, i exposar les diferències i les coincidències de l'ideal i de la investigació científica amb el saber filosòfic.

BL3.3. Analitzar de forma crítica, utilitzant informació complementària obtinguda de fonts, fragments de textos filosòfics sobre el coneixement humà, la ciència, el llenguatge i la lògica, identificar les problemàtiques i solucions que proposen i justificar la pròpia postura.

BL3.4. Identificar les dimensions que formen part de la composició del discurs retòric i aplicar-les en la composició de discursos propis.

BL3.5. Utilitzar les regles i ferramentes bàsiques del discurs basat en l'argumentació demostrativa.

BL3.6. Identificar les regles bàsiques de la lògica proposicional i destacar-ne el valor per a mostrar el raonament correcte i l'expressió del pensament com a condició fonamental per als projectes humans.

BL3.7. Explicar el problema de l'accés a la veritat, l'argumentació i el raonament lògic,

i mostrar els esforços de la filosofia per a allunyar-se del dogmatisme, l'arbitrarietat i els prejudis.

BL4.1. Reconèixer la metafísica com a estudi de la realitat en tant que totalitat, i distingir-la de les ciències i de l'estudi particular dels fenòmens reals.

BL4.2. Explicar, des d'un enfocament metafísic, els principals problemes que planteja la realitat i comparar les explicacions científiques sobre l'univers.

BL4.3. Contextualitzar històrica i culturalment, a partir d'informacions obtingudes de diverses fonts, les diferents cosmovisions sobre l'univers i comparar-les.

BL4.4. Analitzar textos filosòfics i científics sobre la comprensió i interpretació de la realitat, relacionar els problemes plantejats en els textos i justificar de forma crítica la pròpia postura.

BL4.5. Descriure els estudis que ofereix la metafísica sobre la realitat i posar-la en relació amb els resultats que ofereixen les ciències sobre l'origen i l'estructura de l'univers.

BL5.1. Explicar algunes teories filosòfiques occidentals sobre el ser humà i expressar l'opinió que s'hi té de forma reflexiva i dialogada..

BL5.2. Explicar les implicacions filosòfiques de l'evolució i relaciona el saber filosòfic amb el saber científic.

BL4.3. Identificar els elements constitutius del ser humà i explicar la interacció entre el component natural i el cultural.

BL5.4. Analitzar, utilitzant informació complementària obtinguda de diverses fonts, fragments de textos sobre la reflexió filosòfica sobre el ser humà, el sentit de l'existència, la tècnica i l'art, identificar les problemàtiques existents i la influència del context sociocultural i justificar la seua opinió e forma crítica.

BL5.5. Dissertar, de forma i oral i escrita, sobre les temàtiques intrínsecament filosòfiques en l'àmbit del sentit de l'existència.

BL5.6. Identificar les implicacions de la tecnologia en tant que saber pràctic transformador de la naturalesa i de la realitat humana.

BL5.7. Reflexionar sobre el camp de l'estètica i relacionar la creació artística amb altres camps, com ara l'ètica, el coneixement i la tècnica.

BL5.8. Argumentar sobre el rebuig dels prejudis antropocèntrics i per motius físics, i sobre la necessitat d'eradicar actituds d'intolerància, injustícia i exclusió.

BL5.9. Exposar de forma crítica i respectuosa alguns plantejaments divergents que han obert camí cap a la consideració actual de la persona.

BL5.10. Reconèixer la capacitat simbòlica i estètica com a element distintiu de l'espècie humana que afavorix el pensament creatiu, crític i innovador i que permet adaptar-se i anticipar-se als canvis.

BL5.11. Ser conscient de la identitat digital i protegir-la, preservantla privacitat de les dades personals, utilitzar una varietat d'estratègies de seguretat i actuar davant de les amenaces.

BL.5.12. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes

BL.5.13. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'assignatura, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.

BL6.1. Identificar l'especificitat de la raó en la dimensió pràctica, en tant que orientadora de l'acció humana, reconeixent l'objecte i funció de l'ètica.

BL6.2. Explicar les principals teories ètiques sobre la justícia, la felicitat i el desenrotllament moral, com a base del desenrotllament integral del ser humà.

BL6.3. Explicar la funció, les característiques i els principals interrogants de la filosofia política.

BL6.4. Enumerar les principals teories i conceptes filosòfics que han estat en la base de

la construcció de la idea d'estat, i distingint fonamentalment els conceptes de legalitat i legitimitat.

BL6.5. Argumentar sobre la importància de la forma de preguntar radical pròpia de la filosofia i sobre l'aplicació que pot tindre la reflexió moral en la societat civil, la política, l'activitat empresarial i les ciències de la salut, subratllant les respostes que pot oferir a les problemàtiques inherents a estos camps.

BL6.6. Dissertar de forma oral i escrita, utilitzant informació obtinguda en diverses fonts, sobre la utilitat del pensament utòpic justificant de forma reflexiva i crítica les pròpies posicions.

BL6.7. Analitzar críticament fragments de textos sobre la reflexió filosòfica BL6.8. Justificar la funció del raonament filosòfic en general i ètic en particular, i també la importància de la comunicació, per a proposar alternatives, projectar idees innovadores, avaluar el ja experimentat, i com a mitjà de desenrotllament del ser humà i les societats.

BL6.9. Reconèixer la funció axiològica de l'ètica per a establir un sistema de valors que permeta millorar la societat civil, el quefer polític, el clima laboral i l'activitat empresarial, i també la investigació mèdica i la pràctica de la medicina, gràcies a l'ús d'una raó crítica que impulse l'avanç dels projectes personals i col·lectius.

El **protocol per aprovar l'assignatura** inclou dues condicions: (1) aprovar almenys dues avaluacions i (2) que la mitjana aritmètica de les tres siga igual o superior a 4,5. De totes les proves es podrà fer una **recuperació**, la nota de la qual anul·larà l'anterior (per a bé o per a mal). La qualificació de cada avaluació serà el resultat dels següents percentatges: el 80% dels exàmens i el 20% de comentaris de text, redaccions, control de lectura i altres activitats complementàries.

Si no s'aprova per curs, l'alumne realitzarà la prova extraordinària de juliol composta de:

- Qüestions sobre els problemes o temes del programa, usant la terminologia específica de forma pertinent.
- Comentari de text senzill semblant als realitzats al llarg del curs.
- Hauran d'adjuntar-se els treballs no realitzats o suspesos durant el curs.

HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA 2n Bat

Continguts mínims:

Bloc 1: Elements transversals a l'assignatura

1.1 Investigació

- Ferramentes d'aprenentatge i investigació
- Lectura d'obres i textos de caràcter filosòfic

1.2 Anàlisi i síntesi

- El comentari de text
- Aplicació de les TIC a la història de la filosofia
- Elaboració del vocabulari
- Enumeració de les tesis fonamentals de l'autor
- Redacció i dissertació filosòfica
- Contextualització dels autors

1.3 Diàleg

- El diàleg filosòfic i l'argumentació

Bloc 2: La Filosofia en la Grècia antiga

2.1 El naixement de la filosofia a Grècia

- El pas del mite al logos
- Els presocràtics

2.2 Plató: la primera gran síntesi filosòfica

- Sòcrates i els sofistes
- Plató i el seu context filosòfic

2.3 Aristòtil i l'hel·lenisme: l'ocàs de l'antiguitat

- Aristòtil i el seu context filosòfic
- Hel·lenisme: ètica i ciència.

Bloc 3: La Filosofia medieval

3.1 El pensament cristià medieval

- Cristianisme i filosofia
- Les relacions raó-fe

3.2 L'elaboració del pensament cristià en la patristica

- Agustí d'Hipona. L'autor i el seu context històric

3.3 La síntesi filosòfica de l'escolàstica

- L'escolàstica cristiana, la filosofia islàmica i el pensament jueu
- Tomàs d'Aquino. L'autor i el seu context filosòfic
- La crisi de l'escolàstica en el s. XIV: el nominalisme de Guillem d'Ockham

Bloc 4: La Filosofia en la modernitat

4.1 El pensament renaixentista

- La filosofia en el Renaixement: el canvi del paradigma aristotèlic
- El realisme polític de Maquiavel
- La revolució científica

4.2 Racionalisme i empirisme: el naixement de la modernitat

- Descartes. L'autor i el seu context filosòfic i antropològic
- Hume i Locke. Els autors i el seu context filosòfic

4.3 La Il·lustració: el triomf de la raó

- La Il·lustració francesa. Rousseau
- L'idealisme transcendental. Kant. L'autor i el seu context filosòfic

Bloc 5: La Filosofia contemporània

5.1 El segle XIX: el naixement d'una nova època

- Marx. L'autor i el seu context filosòfic. BL5.1. Explicar el materialisme històric de Marx i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals
- Nietzsche. L'autor i el seu context filosòfic

5.2 La filosofia del S XX

- La filosofia espanyola: Unamuno, Ortega, Zubiri
- Principals corrents del s. XX: fenomenologia-hermenèutica, filosofia analítica, Escola de Frankfurt

5.3 Últimes tendències en la filosofia

- El pensament postmodern
- Noves filosofies: feminisme, ecologisme, pacifisme, etc.

Temporalització:

HISTÒRIA de la FILOSOFIA 2n BAT		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 2 / La filosofia en la Grècia antiga	

19-23/09/2016	Bloc 2	
26-30/09/2016	Bloc 2	
3-7/10/2016	Bloc 2	
10-14/10/2016	Bloc 2	
17-21/10/2016	Bloc 2	
24-28/10/2016	Bloc 2	
31/10-4/11/2016	Bloc 2	
7-11/11/2016	Bloc 2	
14-18/11/2016	Bloc 3 / La filosofia medieval	
21-25/11/2016	Bloc 3	
28/11-2/12/2016	Bloc 3 / Exàmens	
5-9/12/2016	Bloc 3 / 1a avaluació	
12-16/12/2016	Bloc 3	
19-22/12/2016	Bloc 3	
9-13/01/2017	Bloc 3	
16-20/01/2017	Bloc 3	
23-27/01/2017	Bloc 3	
30/01-3/02/2017	Bloc 4 / La filosofia en la modernitat	
6-10/02/2017	Bloc 4	
13-17/02/2017	Bloc 4	
20-24/02/2017	Bloc 4 / Exàmens	
27/02-3/03/2017	Bloc 4 / 2a avaluació	
6-10/03/2017	Bloc 4	
13-15/03/2017	Bloc 4	
20-24/03/2017	Bloc 4	
27-31/03/2017	Bloc 4	
3-7/04/2017	Bloc 5 / La filosofia contemporània	
10-11/04/2017	Bloc 5	
25-28/04/2017	Bloc 5	
2-5/05/2017	Bloc 5	
8-12/05/2017	Bloc 5	
15-19/05/2017	Bloc 5	
22-26/05/2017	Bloc 5	
29/05-2/06/2017	Bloc 5	
5-9/06/2017	Bloc 5 / Exàmens	
12-16/06/2017	Bloc 5 / Avaluació final	

Criteris avaluació:

BL1.1. Analitzar fragments dels textos més rellevants de la història de la filosofia i d'autors representatius, i argumentar amb claredat, oralment i per escrit, les pròpies opinions sobre els problemes fonamentals de la filosofia.

BL1.2. Aplicar adequadament les ferramentes i procediments del treball intel·lectual a l'aprenentatge de la filosofia, fent treballs d'organització i investigació dels continguts.

BL1.3. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en la realització i exposició dels treballs d'investigació filosòfica.

BL1.4. Participar en diàlegs i debats de manera raonada, contraposant les idees pròpies amb altres posicions diferents.

BL1.5. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos, perquè tots els membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament

en els altres, generant implicació en la tasca, i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies actuant amb responsabilitat i sentit ètic.

BL2..1. Explicar l'origen de la filosofia a Grècia, enumerar-ne els conceptes i tesis principals; analitzar l'idealisme de Plató, enumerar-ne els conceptes i tesis principals i explicar la relació entre realitat i coneixement, la concepció dualista del ser humà i la dimensió antropològica i política de la virtut.

BL2..2. Explicar el sistema teleològic d'Aristòtil, enumerar-ne els conceptes i les tesis principals.

BL2..3. Reconèixer les distintes escoles ètiques sorgides en l'hel·lenisme com l'epicureisme, l'estoïcisme i l'escepticisme, enumerar-ne els conceptes i les tesis principals.

BL2..4. Relacionar la filosofia platònica i aristotèlica i comparar els punts en comú i les diferències respecte de la filosofia presocràtica i el gir antropològic de Sòcrates i els sofistes.

BL2..5. Relacionar la filosofia aristotèlica i comparar els punts en comú i les diferències respecte del pensament de Plató i la física de Demòcrit.

BL2..6. Comparar les similituds i les diferències entre les distintes escoles ètiques sorgides en l'hel·lenisme, com ara l'epicureisme, l'estoïcisme i l'escepticisme, i exposar la repercussió dels grans científics hel·lenístics, el context sociohistòric i cultural de l'època i la gran importància per a occident de la Biblioteca d'Alexandria.

BL2..7. Explicar la influència del platonisme en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de la Grècia antiga i avaluar-ne críticament el discurs.

BL2..8. Jutjar la influència de l'aristotelisme en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de la Grècia antiga.

BL3.1. Explicar l'origen del pensament cristià i la seua trobada amb la filosofia a través de l'enumeració dels conceptes i les idees fonamentals d'Agustí d'Hipona.

BL3.2. Analitzar la síntesi de Tomàs d'Aquino, a través de les enumeració dels conceptes i idees fonamentals de l'autor.

BL3.3. Descriure alguna de les teories centrals del pensament de Guillem d'Ockam i la separació de la raó i la fe.

BL3.4. Comparar les idees fonamentals d'Agustí d'Hipona amb les d'altres pares de l'Església.

BL3.5. Explicar la síntesi de Tomàs d'Aquino i relacionar-la i comparar-la amb l'agustinisme, la filosofia àrab i jueua, i el nominalisme.

BL3.6. Relacionar el pensament d'Agustí d'Hipona i de Tomàs d'Aquino (la defensa de la llibertat, la veritat i el coneixement interior o la història) amb el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals que es van produir en l'Edat Mitjana i la reflexió crítica de Guillem d'Ockam, amb l'inici de la independència de la filosofia i el nou impuls per a la ciència moderna.

BL4.1. Explicar el gir del pensament occidental que anticipa la modernitat que es dona en el Renaixement i insistir en el nou humanisme, en la investigació dels prejudis del coneixement de F. Bacon, en les implicacions de la revolució científica, i enumerar les tesis fonamentals del realisme polític de N. Maquiavel.

BL4.2. Exposar les tesis del racionalisme de Descartes i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL4.3. Identificar l'empirisme de Hume i Locke i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL4.4. Descriure els principals ideals dels il·lustrats francesos i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL4.5. Identificar l'idealisme crític de Kant i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL4.6. Relacionar el gir del pensament occidental en el Renaixement, la investigació

del coneixement de F. Bacon, les implicacions de la revolució científica i de N. Maquiavel.

BL4.7. Comparar les tesis fonamentals del racionalisme de Descartes, la filosofia humanista i el monisme panteista de Spinoza.

BL4.8. Relacionar les tesis fonamentals de l'empirisme de Hume i les del liberalisme polític de Locke.

BL4.9. Exposar els principals ideals dels il·lustrats francesos i aprofundir especialment en el pensament de J. J. Rousseau.

BL4.10. Comparar les tesis fonamentals de l'idealisme crític de Kant amb el racionalisme de Descartes, l'empirisme de Hume i la filosofia il·lustrada de Rousseau.

BL4.11. Explicar la influència del racionalisme i l'empirisme en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de l'Edat Moderna.

BL4.12. Explicar la importància del pensament de Rousseau i de Kant en el sorgiment de la democràcia i en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de l'Edat Moderna.

BL5.2. Explicar el vitalisme de Nietzsche i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL5.3. Explicar les principals idees de la filosofia espanyola del s. XX, en especial el raciovitalisme d'Ortega i Gasset, i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL5.4. Identificar les idees de les principals corrents de pensament del s. XX, en especial l'escola de Frankfurt, la fenomenologia-hermenèutica i la filosofia analítica, i enumerar-ne els conceptes i les tesis fonamentals.

BL5.5. Comparar el materialisme històric de Marx amb l'idealisme de Hegel i amb Feuerbach.

BL5.6. Relacionar el vitalisme de Nietzsche amb el vitalisme de Schopenhauer.

BL5.7. Confrontar el raciovitalisme d'Ortega i Gasset amb figures de la filosofia espanyola (Unamuno o Zubiri) i del pensament europeu.

BL5.8. Contrastar la racionalitat dialògica de Habermas amb la filosofia crítica d'altres autors de l'escola de Frankfurt, així com amb els principals conceptes dels corrents de pensament del s. XX.

BL5.9. Explicar la influència del materialisme històric de Marx en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de l'edat contemporània.

BL5.10. Detectar la influència del vitalisme de Nietzsche en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de l'edat contemporània.

BL5.11. Explicar les influències que rep Ortega i Gasset i la repercussió del seu pensament en el desenrotllament de les idees i la regeneració social, cultural i política d'Espanya.

BL5.12. Reconèixer la influència de les idees de les principals corrents de pensament del s. XX, en especial de l'escola de Frankfurt, en el desenrotllament de les idees i els canvis socioculturals de l'edat contemporània.

BL5.13. Avaluar la repercussió dels filòsofs postmoderns en el pensament actual i en el desenrotllament de la cultura contemporània.

El **protocol per aprovar l'assignatura** inclou dues condicions: (1) aprovar almenys dues avaluacions i (2) que la mitjana aritmètica de les tres siga igual o superior a 4,5. De totes les proves es podrà fer una **recuperació**, la nota de la qual anul·larà l'anterior (per a bé o per a mal). La qualificació de cada avaluació serà el resultat dels següents percentatges: el 80% dels exàmens i el 20% de comentaris de text, redaccions, control de lectura i altres activitats complementàries.

Si no s'aprova per curs, l'alumne realitzarà la prova extraordinària de juliol composta de:

- Qüestions sobre els problemes o temes del programa, usant la terminologia específica de forma pertinent.
- Comentari de text senzill semblant als realitzats al llarg del curs.
- Hauran d'adjuntar-se els treballs no realitzats o suspesos durant el curs.

PSICOLOGIA 2n Bat

Continguts mínims:

Bloc 1: La psicologia com a ciència

1.1 La psicologia com a ciència

- Objectius i característiques
- Branques de la psicologia
- Tècniques d'investigació
- La psicologia i les altres ciències de l'home

1.2 Aplicacions de la psicologia

- Principals problemes psicològics
- Solucions aportades per la psicologia
- Valors que estimula la psicologia: crítica, autònoma, investigació i
- Valors que estimula la psicologia: crítica, autònoma, investigació i innovació.

1.3 La psicologia en la història

- Evolució del concepte de psique
- Orígens de la Psicologia en la Grècia clàssica
- La psicologia en la modernitat
- Corrents psicològics contemporànies

Bloc 2: Fonaments biològics de la conducta

2.1 L'evolució del cervell humà

- El ser humà i els altres animals
- Filogènesi i ontogènesi
- L'especificitat del cervell humà

2.2 Bases biològiques de la conducta

- L'encèfal en el sistema nerviós central
- Bases genètiques de la conducta
- El cervell i el sistema endocrí

2.3 Impacte de la biologia en la conducta humana

- Neurologia i conducta
- L'impacte de les tècniques actuals en el coneixement de la conducta humana
- Funcions i disfuncions del sistema nerviós
- Genètica i conducta
- Influència de la genètica en la conducta
- Malalties genètiques
- Endocrinologia i conducta
- Diferències de gènere
- Trastorns endocrinològics

Bloc 3: Els processos cognitius bàsics: percepció, atenció i memòria

3.1 Percepció

- El procés perceptiu: la realitat com a construcció
- Elements que intervenen en la percepció

- Lleis de la percepció
- Els trastorns de la percepció
- Principals teories sobre la percepció

3.2 Atenció

- Atenció i concentració
- Tipus d'atenció
- Alteracions de l'atenció
- Atenció i memòria

3.3 Memòria

- El funcionament de la memòria i els seus tipus
- L'oblit: causes i funció
- Distorsions i alteracions de la memòria
- Principals teories de la memòria
- Memòria i aprenentatge

Bloc 4: Els processos cognitius superiors: aprenentatge, intel·ligència i pensament

4.1 Aprenentatge

- El concepte d'aprenentatge
- Teories de l'aprenentatge
- Conductisme
- Cognitivisme
- Constructivisme
- L'aprenentatge significatiu
- Tècniques i estratègies d'aprenentatge

4.2 Intel·ligència i pensament

- Definició d'intel·ligència
- Diferents concepcions de la intel·ligència
- Teories de les intel·ligències múltiples
- Intel·ligència emocional
- La mesura de la intel·ligència
- La influència de l'herència genètica i el medi ambient
- La intel·ligència artificial humanització de les màquines pensants i la deshumanització de les persones

Bloc 5: La construcció del ser humà: motivació, personalitat i afectivitat

5.1 Motivació

- La motivació: concepte
- Teories de la motivació: impulsos de Murray; humanisme de Maslow
- La conducta motivada: característiques
- Los motius i la seua relació amb els valors
- La frustració

5.2 Personalitat

- La personalitat: concepte
- Teories de la personalitat: psicoanàlisi, conductisme, cognitivisme i teoria humanista
- Mesura de la personalitat
- Trastorns de la personalitat

5.3 Afectivitat

- Sentiments i emocions
- Classificació de les emocions: teories
- Control de la vida emocional
- Tècniques d'intel·ligència emocional
- Trastorns emocionals

Bloc 6: Psicologia social i de les organitzacions

6.1 Psicologia social

- Què és la psicologia social?
- El vincle amb les altres persones: la necessitat de la interacció social
- El grup: normes i rols; conformitat dissidència; l'autoritat
- Las masses. Els fenòmens de masses
- L'altruisme

6.2 Psicologia de les organitzacions

- La psicologia de les organitzacions i la seua funció
- El treball en equip
- Tècniques i dinàmiques de grup
- Tècniques de gestió de recursos humans
- Factors psicològics de desenrotllament laboral
- Principals riscos de la salut laboral

Temporalització:

PSICOLOGIA 2n BAT		
SETMANA	CONTINGUTS MÍNIMS	CONTINGUTS AMPLIATS
12-16/09/2016	Bloc 1 / La psicologia com a ciència	
19-23/09/2016	Bloc 1	
26-30/09/2016	Bloc 1	
3-7/10/2016	Bloc 1	
10-14/10/2016	Bloc 1	
17-21/10/2016	Bloc 1	
24-28/10/2016	Bloc 2 / Fonaments biològics de la conducta	
31/10-4/11/2016	Bloc 2	
7-11/11/2016	Bloc 2	
14-18/11/2016	Bloc 2	
21-25/11/2016	Bloc 2	
28/11-2/12/2016	Bloc 2 / Exàmens	
5-9/12/2016	Bloc 3 / Percepció, atenció i memòria / 1a avaluació	
12-16/12/2016	Bloc 3	
19-22/12/2016	Bloc 3	
9-13/01/2017	Bloc 3	
16-20/01/2017	Bloc 3	
23-27/01/2017	Bloc 3	
30/01-3/02/2017	Bloc 4 / Aprenentatge, intel·ligència i pensament	
6-10/02/2017	Bloc 4	
13-17/02/2017	Bloc 4	
20-24/02/2017	Bloc 4 / Exàmens	
27/02-3/03/2017	Bloc 4 / 2a avaluació	
6-10/03/2017	Bloc 4	
13-15/03/2017	Bloc 5 / Motivació, personalitat i afectivitat	
20-24/03/2017	Bloc 5	
27-31/03/2017	Bloc 5	

3-7/04/2017	Bloc 5	
10-11/04/2017	Bloc 5	
25-28/04/2017	Bloc 5	
2-5/05/2017	Bloc 6 / Psicologia social	
8-12/05/2017	Bloc 6	
15-19/05/2017	Bloc 6	
22-26/05/2017	Bloc 6	
29/05-2/06/2017	Bloc 6	
5-9/06/2017	Bloc 6 / Exàmens	
12-16/06/2017	Avaluació final	

Criteris avaluació:

BL1.1. Explicar l'especificitat i importància del coneixement psicològic, com a ciència que tracta de la conducta i els processos mentals de l'individu.

BL1.2. Distingir la dimensió teòrica i pràctica de la psicologia, i enumerar els seus objectius, característiques, branques i tècniques d'investigació.

BL1.3. Exposar les aportacions més importants de la psicologia, des dels seus inicis fins a l'actualitat, identificant els principals problemes plantejats i les solucions aportades pels diferents corrents psicològics contemporanis.

BL1.4. Relacionar la psicologia amb altres ciències el fi de les quals és la comprensió dels fenòmens humans, com la filosofia, biologia, antropologia, economia, etc.

BL1.5. Fer una anàlisi crítica de textos significatius i breus de contingut psicològic, identificant les problemàtiques plantejades i relacionant-les amb els coneixements adquirits.

BL1.6. Defendre l'especificitat i importància del coneixement psicològic reconeixent que es tracta d'un saber i una actitud que estimula la crítica, l'autonomia, la investigació i la innovació.

BL1.7. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en la busca d'informació, realització i exposició dels treballs d'investigació.

BL2.1. Descriure les diferents tècniques actuals d'investigació del cervell.

BL2.2. Identificar algunes de les bases genètiques que determinen la conducta humana, explicar la relació que pot existir entre ambdós destacant l'origen d'algunes malalties produïdes per alteracions genètiques

BL2.3. Explicar, des d'un enfocament antropològic, l'evolució del cervell humà distingint les seues característiques específiques de les d'altres animals.

BL2.4. Analitzar la importància de l'organització del sistema nerviós central, fonamentalment de l'encèfal humà, distingint les diferents localitzacions i funcions que determinen la conducta dels individus.

BL2.5. Exposar la influència del sistema endocrí sobre el cervell i els comportaments derivats d'això.

BL2.6. Analitzar les conseqüències socials que es deriven de la distinció de les característiques específiques humanes de les d'altres animals.

BL2.7. Descriure l'organització del sistema nerviós central, fonamentalment de l'encèfal humà.

BL2.8. Explicar l'impacte de les diferents tècniques actuals d'investigació del cervell en l'avanç científic sobre l'explicació de la conducta i en la superació d'alguns trastorns i malalties mentals.

BL2.9. Analitzar l'impacte social de la relació entre el sistema endocrí i el comportament humà en allò que afecta les diferències de gènere.

BL3.1. Explicar la percepció humana com un procés constructiu eminentment subjectiu i limitat, en el qual té l'origen el coneixement sobre la realitat.

BL3.2. Explicar la rellevància que tenen les influències individuals i socials en el

fenomen de la percepció i argumentar sobre els aspectes positius i negatius d'aquestes.
BL3.3. Descriure l'estructura i tipus de la memòria i l'atenció humanes i explicar el seu funcionament.

BL3.4. Investigar les aportacions d'algunes teories actuals sobre la memòria, identificar l'origen i els factors que influïxen en el desenvolupament d'esta capacitat en el ser humà i utilitzar alguns dels coneixements adquirits per a millorar l'aprenentatge propi.

BL3.5. Reconèixer el ser humà com un processador d'informació gràcies a la qual cosa és capaç d'interpretar la realitat i actuar en conseqüència.

BL4.1. Explicar les principals teories sobre l'aprenentatge, identificar els factors que cada una d'aquestes considera determinants en este procés, descriure les seues aplicacions en el camp social i utilitzar alguns dels coneixements adquirits per a millorar el seu aprenentatge.

BL4.2. Identificar algunes teories explicatives sobre la naturalesa i el desenvolupament dels processos cognitius superiors del ser humà, com la intel·ligència i el pensament, distingir els factors que influïxen en la intel·ligència i investigar l'eficàcia de les tècniques utilitzades per al seu mesurament i sobre el concepte de CI.

BL4.3. Reflexionar críticament sobre les possibilitats de la intel·ligència artificial, el seu abast i els seus límits i argumentar sobre l'equivocada

BL4.4. Reconèixer la importància de la intel·ligència emocional en el desenvolupament psíquic de l'individu

BL5.1. Descriure la motivació, la seua classificació i la seua relació amb altres processos cognitius, explicar els diferents supòsits teòrics que l'expliquen i analitzar les deficiències i conflictes que en el seu desenvolupament conduïxen a la frustració. .

BL5.2. Descriure què és la personalitat, les diverses teories que l'estudien i els factors motivacionals, afectius i cognitius necessaris per a la seua adequada evolució, en cada una de les seues fases de desenvolupament.

BL5.3. Analitzar les influències genètiques, mediambientals i culturals sobre les quals es construeix la personalitat.

BL5.4. Reconèixer els distints tipus d'afectes, així com l'origen d'alguns trastorns emocionals associats a estos.

BL5.5. Analitzar la complexitat del concepte de trastorn mental, identificar alguns dels factors genètics, ambientals i evolutius implicats en el seu desenvolupament des de diferents perspectives psicopatològiques i descriure els seus mètodes d'estudi.

BL5.6. Argumentar sobre la importància que en la maduració de l'individu tenen les relacions afectives i sexuals, i analitzar críticament els seus aspectes fonamentals.

BL6.1. Identificar els processos psicològics de les masses i la seua naturalesa, descriure les seues característiques i pautes de comportament i argumentar sobre les situacions de vulnerabilitat en què l'individu pot perdre el control dels seus actes i sobre les formes d'evitar-les.

BL6.2. Explicar la importància que actualment té la psicologia en el camp laboral i el desenvolupament organitzacional, argumentar sobre la importància del lideratge com a condició necessària per a la gestió de les empreses i sobre els errors psicològics que es produïxen en la seua gestió e els recursos més adequats per a afrontar els problemes més comuns a què s'enfronten.

BL6.3. Reconèixerla dimensió social del ser humà i explicar el procés de socialització com la interiorització de les normes i valors socials, així com la seua influència en la personalitat i conducta de les persones.

El **protocol per aprovar l'assignatura** inclou dues condicions: (1) aprovar almenys dues avaluacions i (2) que la mitjana aritmètica de les tres siga igual o superior a 4,5. De totes les proves es podrà fer una **recuperació**, la nota de la qual anul·larà l'anterior (per a bé o per a mal). La qualificació de cada avaluació serà el resultat dels

següents percentatges: el 80% dels exàmens i el 20% de comentaris de text, redaccions, control de lectura i altres activitats complementàries.

Si no s'aprova per curs, l'alumne realitzarà la prova extraordinària de juliol composta de:

- Qüestions sobre els problemes o temes del programa, usant la terminologia específica de forma pertinent.
- Hauran d'adjuntar-se els treballs no realitzats o suspesos durant el curs.

Xàtiva, 7 de setembre de 2016

El Cap del Departament

M. PVEL
MOLLÀ

Signat.- Miquel Mollà Ribes